

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

3n an. 180 Lei
 Pe jumătate 90 Lei
 În America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
 Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei.
 a doua și a treia oră 4 Lei.

A murit cea mai inimoasă dintre mame

Moartea nemiloasă a secerat pe cea mai venerabilă și cea mai inimoasă dintre mame. Doamna văd. Clara Maniu, mama primului ministru al țării noastre, nu mai este între cei vii!

Luni, 29 Iulie, dimineața la ceasurile 10 sufletul blând al nobilei femei s'a înălțat lin spre tările albastre, ca să-și ocupe locul de veșnică odihnă, pe care l-a meritat, printr-o viață lungă, plină de fapte creștinești, de lupte și de izbânzi curate. S'a stins în brațele fiicei sale, ea însăși blândă slujitoare a Domnului, sora călugărișă Cornelia.

Bătrâna Doamnă Clara, fata răposatului vicar Demetriu Coroianu și soția fostului avocat Ioan Maniu din Șimleul Silvaniei, era de lungă vreme bolind. Optzeci și cinci de ani apăsau pe umerii venerabilei mame și bunici, care n'a cunoscut în toată viața sa ce este odihna și nelucrarea. Inșă, deodată cu zilele umede ale lui Martie, buna Doamnă a căzut la pat și fiecare zi care trecea, o apropia tot mai mult de nemilosul sfârșit. Cu dânsa coboară în groapă, nu numai mama celui mai ales fiu al țării noastre din zilele de astăzi, ci și cea mai inimoasă femeie a neamului nostru. Groapa închide un suflet fără pereche și o martiră în aceeași vreme.

Despre vredniciile acestei femei multe se vor spune și multe se vor scrie. Inșă credem cu tărie, că cea mai glorioasă laudă este aceea, pe care i-au adus-o de peste patruzeci de ani încoace, zi cu zi, ceas cu ceas, țărani din comuna Bădăcin, în mijlocul cărora a trăit. Acestora, precum și altora din întreg ținutul, buna Doamnă Clara le-a fost mamă cu adevărat, inger ocrotitor și pavază în toate durerile și necazurile.

Când s'a început războiul și bărbații purtători de arme erau duși rând pe rând, să sufere și să moară prin văile Galilei, ori printre stâncile Albaniei, sătenii din Bădăcin s'au dus la Domnia Clara, să-o întrebe de rosturile lumii și mersul războaielor. Blânda Doamnă a plâns împreună cu dânsii și le-a spus:

— Șirul suferințelor noastre lung este, dragii mei. Și, iată, am eu o arătare, că nu va fi capătul nenorocirii noastre, până când mă vor duce și pe mine la bătaie! Inșă atunci sfârșitul va fi cu bucurie mare...!

Și prorocia bătrânei Doamne s'a împlinit. În primăvara anului 1919, într-o jălnică dimineață, sosit-au de peste Tisa cătanele lui Bela Kuhn și au luat-o s'o ducă, la Budapesta, în

prinsoare. Și când o suiau Ungurii în carul chinurilor, femeile și toți locuitorii satului plângeau, cu lacrimi amare. Iar Doamne Clara îi mângâia:

— Nu plângeți, dragii mei! Iată, sosit-a ceasul să mă ducă și pe mine. Capătul răutăților se apropie. Inșă când mă veți vedea iarăși, țara asta va fi a Crăiului românesc!

Și așa a fost. Ungurii au dus-o la Dobrișin și au judecat-o la moarte, dar n'a lăsat-o Dumnezeu și, peste câteva luni de zile, Doamna Clara s'a întors la casa sa din Bădăcin, sub steagurile biruitoare ale oștilor românești!

Războiul era trecut și țara era a Regelui Ferdinand întâiul. Iar de atunci și până astăzi l-a hărăzit Dumnezeu marea mângâiere să-și vadă fiul prim-ministru al țării, pe care o visase și o prorocise buna Doamnă în toată viața sa pământescă!

Multe am mai avea de spus despre venerabila Doamnă dela Bădăcin, care a trecut acum la odihna de veci, dar jalea ne umple astăzi ochii de lacrimi și ne smulge condeiul din mână. Nu mai avem altă putere, decât să închinăm și noi steagul cernit al acestei gazete populare în fața scumpului mormânt și să rostim cu nesfârșită durere:

Dumnezeu să-i facă parte cu dreptii săi! În veci, amin!

Oaspeți Moldoveni și Basarabeni la Blaj

Duminea trecută au venit la Blaj, într-o frumoasă excursiune, peste 300 de Moldoveni și Basarabeni ca să viziteze acest oraș de veche cultură românească. Ei au sosit, sub conducerea tovarășiei culturale „Ateneul popular Tătărași-Iași”, cu un tren special, tocmai când ploua mai cumplit. Au fost întâmpinați la gară de către d. dr. Gheorghe Borșan, reprezentantul primăriei, de p. canonic Ștefan Roșianu și directorul gazetei noastre, d. Alexandru Lupeanu.

Fiind ploaie groaznică, adevărată rupere de nori, au venit în oraș cu autobuse, automobile și trăsuri, nu toți inșă, pentru că era cu neputință. Au fost conduși la Catedrală, unde p. canonic Roșianu i-a salutat în numele Blajului și al societăților culturale, apoi a slujit un mic serviciu de preamărire a lui Dumnezeu, răspunsurile dându-le corul Ateneului, care a plăcut foarte mult.

După slujbă, d. profesor Lupeanu-Melin a învial în cuvinte călduroase icoane din trecutul de jertfă și de luptă al Blajului românesc, arătând însemnătatea istorică a locului și vrednicia vechilor cărturari blajeni în frământările de redeșteptare a neamului nostru. Escursionistii au ascultat cu mare pietate lă-

muririle istorice ale directorului nostru, rămânând foarte impresionați. În numele scumpulor oaspeți a răspuns d. Lungulescu, conferențiar al Caselor Populare din București, suflet plin de avânt și de simțiri naționale. La ieșirea din Catedrală, excursionistii și blajenii au fost fotografiați și filmați, în semn de amintire.

Pe Câmpul Libertății un preot dintre excursioniști, a slujit un părăstas, pentru odihna sufletelor celor ce și-au vărsat sângele pentru neam în revoluția din 1848. Au mai vizitat apoi cimiterul Tribunalului și grădina mitropolitană cu Stejarul Iancului, iar pe urmă au fost primiți în audiență de către I. P. S. Mitropolitul Vasile.

Foarte încântați de cele ce au văzut și auzit, au plecat apoi la orele 3 după amiază, cu trenul lor special, spre Alba Iulia.

Judecătorul înțelept. Un țaran dintr'un orașel din Franța se prezintă într-o zi la judecătorie și se plânge că cineva i-a furat noaptea stupii pe cari îi avea în grădină.

Judecătorul se gândi puțin și-i spuse, să se prezinte a doua zi la judecătorie cu toți vecinii.

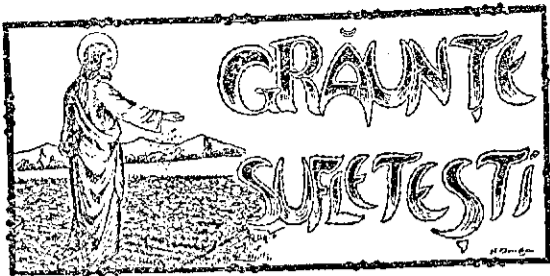
A doua zi țaranul se prezintă la judecătorie în mijlocul unui grup de vecini.

„Ce nătrău ești”, spuse judecătorul țaranului. „Cum ți-a venit în minte, să aduci aici pe atâția oameni cinstiți, și nu vezi, că hoțul, care ți-a furat stupii, mai are o grămadă de albine pe pălărie?”

Deabea spuse aceste cuvinte, când unul din țărani își puse mâna pe pălărie și astfel se dete de gol.

Papa e eșit din Vatican. După 59 de ani de robie de bună voie Sf. Sa Papa dela Roma a eșit în seara zilei de 26 Iulie din catedrala sfântului Petru pe marea piață din fața catedralei, binecuvântând mulțimea adunată cu sfântul trup al Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos. Au fost de față cam 100 de mii de oameni. Toate clopotele din Roma au sunat cu acest prilej și s'a cântat doxologia cea mare și imnul lui Hristos Rege.

A doua rată a împrumutului celui mare, și anume 15 milioane dolari, va intra în țară în ziua de 15 August. Din acești bani C. F. R. va primi 2 miliarde 700 milioane lei, tot atâta vor primi și cei ce au dat bani împrumut statului. Pentru repararea șoselelor se vor da 500 de milioane lei, iar pentru creditul agricol alte 500 milioane. Să nădăjduim că deodată cu sosirea acestor bani în țară, nu se va mai resimți așa de mult lipsa de bani.

Evangelhia sărbătorii

6 August.

Sfânta Schimbare la față a Domnului și Dumnezeuului și Mântuitorului nostru Isus Hristos.

Matei 17, 1-9.

1. În vremea aceea luat-a Isus pe Petru și pe Iacob și pe Ioan fratele lui și îi sui pe dânșii într'un munte înalt deosebi.

2. Și și-a schimbat fața înaintea lor, și a strălucit fața Lui ca soarele, iar hainele Lui s'au făcut albe ca lumina.

3. Și iată s'au arătat lor Moise și Ilie, și grăiau cu dânsul.

4. Și răspunzând Petru, a zis lui Isus: „Doamne, bine este nouă a fi aici. De vrei, să facem trei colibi, una Ție și una lui Moise și una lui Ilie.

5. Și încă vorbind el, iată nor luminos i-a umbrat pe ei, și iată glas din nor, zicând: „Acesta este fiul meu cel iubit, întru carele bine am voit, pe acesta să-l ascultați“.

6. Și auzind ucenicii, au căzut pe fața sa și s'au spăimântat foarte.

7. Și apropiindu-se Isus, s'a atins de ei și a zis: „Sculați-vă și nu vă temeți“.

8. Și ridicându-și ochii lor, pe nimeni n'au văzut, fără numai pe Isus singur.

9. Și pogorându-se ei din munte, le-a poruncit lor Isus, zicând: „Nimănui să nu spuneți vederea aceasta, până când Fiul omului se va scula din morți“.

* * *

1. Isus a luat cu sine pe Petru și pe Iacob și pe Ioan, ceea ce a făcut și de altădată, împărtaşindu-i de cinste mai mare decât pe ceilalți. — Muntele pe care i-a suit Isus a fost Taborul, care se află spre miazăzi-răsărit de Nazaret la o depărtare de trei ore, și este departe de Ierusalim, cale de două zile pe jos, având o înălțime de 770 metri dela fața mării Genezaretului, așa că de pe acest munte se vede foarte departe.

2. Sfântul evanghelist Marcu descrie schimbarea la față în modul acesta: „Și hainele lui s'au făcut strălucind și albe foarte ca zăpada, în ce chip nălbitorul pe pământ nu poate să nălbească“ (9, 2). Strălucirea aceasta este semnul măririi cerești și al maiestății dumnezeiești. Sufletul omenesc al lui Hristos, unit fiind în chip ipostatic cu Cuvântul cel veșnic, avea parte de vederea fericitoare a dumnezeirii, iar urmarea vederii acesteia era însăși preamărirea trupului. Această urmare Hristos, petrecând pe pământ, a oprit-o, pentru că așa a văzut de bine; dar prin schimbarea la față anume a voit să arete apostolilor, cine este dânsul, iar ei, văzând aceasta, au putut să se convingă, că dacă dânsul voește să pătimească și să moară, aceasta o face de bună voie.

3. Moise reprezintă Legea Veche, iar Ilie pe proroci. Înfațându-se ei, arată limpede că Legea și prorocii au gătit venirea lui Hristos și într'însa își află plinirea. Mai înseamnă apoi arătarea lor și recunoașterea că Isus este plinirea Legii și a prorocilor. Că ce grăiau Moise și Ilie cu Isus, ne-o spune sfântul evanghelist Luca: „Și iată doi bărbați vorbeau cu dânsul, cari erau Moise și Ilie, cari văzându-se întru mărire, spuneau sfârșitul lui, pe care era să-l plinească în Ierusalim“ (9, 30-31). Așadar acești doi bărbați, la cari așa de mult ținea întreg poporul lui Israel, vorbeau tocmai despre ceea ce le spusese cu câteva zile mai înainte

Isus, că adevărat el va fi omorât și îngropat, dar a treia zi va învia, ceea ce apostolilor nu li-se părea nici de cum că s'ar uni cu vrednicia lui Isus Hristos.

4. Petru, văzând preamărirea lui Isus, nu s'a putut opri să nu spună, cât de bine ar fi, dacă această elipită de preamărire și de vedere a măririi lui Dumnezeu, s'ar prelungi cât mai mult. Stăpânit de această negrăită destătare, nu-și aduce aminte de cele ce a zis Isus numai dăunăzi, că adevărat el are să treacă la înviere, prin patimă și moarte, apoi să se întoarcă la Tatăl și să rămână pentru vecele în mărire aceasta.

5. Norul s'a luminat de lumina cea mare pe care o răspândea Isus, de aceea a și aruncat norul acesta umbră. În Vechiul Testament Dumnezeu totdeauna numai în nor s'a arătat, așa că apostolii, văzând norul, erau pregătiți să se arate Dumnezeu Tatăl, ori cel puțin să se apropie. Și de fapt și aud numai, decât glasul dumnezeesc care le spune că glasul este prorocul cel făgăduit prin Moise, plinirea legii și a prorocilor, Domn și poruncitor peste lumea întreagă, care, ceea ce a săvârșit până acuma pe pământ, numai la porunca lui Dumnezeu Tatăl a săvârșit, ale cărui cuvinte trebuie să le asculte și plinească lumea întreagă.

6. Oricine-și poate închipui, ce mare frică i-a cuprins pe apostoli, văzând și auzind toate acestea. Nu e mirare deci că au căzut cu fața la pământ și s'au spăimântat foarte, așa că n'au mai fost în stare să se desmetecască până n'a venit Isus și i-a atins.

7. Abia după atingere și încurajare și-a venit în ori.

9. Poporul nici așa nu înțelegea cum se cade, ce va să zică Mesia, adevărat Mântuitorul sau Răscumpărătorul. El credea într'un Mântuitor de sub jugul Romanilor. Abia după moarte, înviere și înălțare se va putea desmeteci poporul, abia atunci va vedea, ce în de Mântuitor a fost Isus și atunci i-se poate spune și tâlcui și schimbarea la față.

* * *

Foița „UNIRII POPORULUI“

Din popor

Place-mi fata sărăcuță,
Că umblă vara desculță
Și iarna cu opincuță...!
Dar cu fata de bogat
Totdeauna ești mustrat:
— Să-mi cumperi cisme de capră,
Că altele se prea creapă
Și de oaie
Se prea moie,
Iar de șap
Imi sar în cap!

Toată fata
Sare balta,
Numai știrba
Scoate limba.
Dar și oarba pipăia,
Drăguț, să sără și ea...!

Valea Șecașului

O plimbare peste Dunăre în Cadrilater

Prin bunăvoința unui om bun am putut face, de curând, o mică plimbare cu automobilul în părțile de peste Dunăre ale României, în așanumitul »Cadrilater«, luat dela Bulgaria în 1913-18, ca pământ străvechiu al neamului nostru.

Suntem o tovărășie plăcută: patru blăjeni în frunte cu Păr. canonic Ștefan Roșianu, apoi d. deputat Dumitru Manu dela Gherla, d-na și d. Dr. Banciu dela București. Treceam Dunărea la Oltenița, încărcăți cu mașină cu tot într'un »bas« sau pod umblător, cum se găsesc atâtea și pe Mureșul nostru. Deosebirea e doar că »bacurile« Dunării sunt »remorcate« sau târite, de mici vapoare sprintene, cari se bălăbănesc în valurile spumoase ale marelui râu, ca niște rațe de oțel.

Malul spre care ne îndreptăm, este mult mai înalt și mai țepiș, decât malul, vechiu românesc. Dealul povârnit este însă învelit cu minunate grădini verzi, cari nu mai lasă să se vadă nimic din urmele crâncenului războiu care s'a dat aici în anul 1916. Orașelul Turtucaia vine binisor la dreapta, spre care vapoarea noastră ne târăie vre-o doi kilometri jumătate.

Pentru niște ardeleni, cari suntem deprinși cu orașele noastre, răsfățate în mijloc de livezi largi, Turtucaia este o așezare dintre celea mai ciudate. Casele acestui orașel turcesc sunt par'că aninate în cuiere, pe mai multe rânduri, în coastele țepișe ale malului înalt. Un blidar uriaș, cu ulcele îndungate, printre cari, turnul rotund al geamiei (bisericii) musulmane, răsare ca un mare piron ascuțit, înfipt doar' ca să sgăriie norii ceriului, în zile ploioase.

Privit mai din apropiere, orașelul Turtucaia este și mai ciudat și mai interesant pentru noi. În port mișună o lume foarte pestriță și mult amestecată. Soldații noștri voinici și bine-îmbrăcați, își plimbă cu mândrie pălăriile verzi

de grăniceri printre turbane turcești cu fundul alb și printre falcile butucoase, năpădite de țepi, ale pescarilor bulgari. Pe vârfuri de coline, în fața casuțelor cu multe ferestruici cât palma se văd mici mușuroaie negre, nemișcate, cari pot fi luate și drept cărduri de ciori, ce poposesc pe muchi galbene de deal. Însă, ajungând mai aproape, vedem că nu sunt nici mușuroaie, nici ciori, ci turcoici cari s'au adunat la »taifas« și moșăie cu ochii deschiși, în căldura moleșitoare a soarelui. Oricât caută să-și ascundă fețele cu valurile lor negre, întrezărim totuși frunți sbăcitate și ghicim, că sunt babornite, cari și aici, ca pretutindenii, se adună să flecărească, după obiceiul mueresc.

Avem parte să vedem și turcoici tinere, numai în treacăt însă, cari pleacă dela »cișmea« (izvor) cu mari urcioare de lut, bălăbănite în colilițe, pe umeri. Acestea își acoper mai bine obrazii, însă înmlădierea tinereții nu pot să și-o ascundă nici chiar în foarte largii »șalvare« (pantaloni), cari le îmbracă până sus, la gât. În Turcia lui Kemal-Pașa, femeile au păstrat datinele bătrânești și se poartă europenește. Aici însă, printre cei mai reslățiți fii ai lui Mahomed, înnoirile lui Kemal n'au ajuns și la Turtucaia, viața turcească e ca și în timpurile lui Abdul Hamid, sau a tuturor sultanilor de mult călătoriți în veșnicie.

Timpul scurt, până când este coborât la mal mașina noastră, nu ne îngăduie să putem vedea orașul mai cu deamănuntul. Aruncăm doar o ochire peste lungul șir de cărciume, cari se aliniază în susul Dunării și răspândesc în

și electrificarea căii ferate București-Brașov, așa că trenurile de pe linia aceasta nu vor fi trase de aici încolo cu locomotive purtate de aburi, ci prin putere electrică.

Legea despre școlile confesionale

Articolul 187 din legea pentru învățământul secundar, adusă de guvernul liberal la 15 Mai 1928, spune: »Școlile secundare confesionale române din Brașov, Blaj și Beiuș se bucură de toate drepturile conferite (date) prin prezenta (de față) lege școlilor secundare publice. Raporturile dintre conducerea acestor școli și Ministerul Instrucțiunii, precum și regimul lor, se vor fixa prin lege».

Această lege s'a votat fără discuție în ședința din 28 Iulie de înainte de masă a Camerei, raportor fiind păr. canonic și deputat al Blajului Dr. Ioan Coltor.

Nu putem lăsa neamintit cu acest prilej, că singur Blajul are meritul de a fi introdus în legea pentru învățământul secundar articolul 137. Dacă Blajul nu mișca toate petrele ca să se aducă acest articol, astăzi n'ar exista nici o școală secundară confesională în România. Tot Blajul a făcut și propunerea ca și Brașovul să fie considerat drept școală confesională. Pe urma Blajului au venit apoi Sibienii și au cerut să fie introdus în lege și Bradul ca școală confesională, ca, vezi Doamne, nu cumva uniții să aibă două școli confesionale, iar neuniții numai una. Iar Blajul, care nu este răutăcios, s'a bucurat că pot avea și frații ortodocși două școli confesionale.

Acest lucru îl însemnăm aici, ca să rămână pentru istorie și să se poată dovedi, că în noi nu este răutate, cum de atâtea ori, pe nedreptul, a fost ponegrită biserică Blajului.

Legea creditului agricol

va face ca țăranul nostru să primească împrumuturi ieftine și astfel să-și poată lucra pământul mai ușor și mai bine.

Cazul Stere

despre care am scris în numărul trecut s'a isprăvit deocâmdată cu bine. Dl Stere a dat adecă o declarație, că atâta timp cât va sta dl Maniu la putere, nu va merge la Senat, ci va rămânea în parlament. Astfel generalii, cari spuneau că nu pot sta cu dl Stere la Senat, vor putea rămânea la locul lor până va veni alt guvern la putere.

Inchiderea Corpurilor Legiuitoare

Votându-se toate legile cari trebuiau votate, în ședința de Luni 29 Iulie, s'a cedit, la orele 5 după amiază la Cameră, iar la orele 6 după amiază la Senat, decretul de închidere a Corpurilor Legiuitoare, senatorii și deputații intrând în vacanță până la toamnă târziu.

Războiul Ruso-Chinez

e pe cale de a se sfârși. Motivul e că nici Rușii nici Chinezii nu prea au bani, iar marile puteri nu le dau împrumuturi, și în forma aceasta ostile, cari stau față în față, numai se hărăie dar nu se războiesc. De altfel toate marile puteri au început să-i împace, și toată lumea e de părerea, că împăcarea se va face în curând, iar lumea va scăpa de o nouă groază.

Bani noi de câte 5 și 20 lei. Ministerul de finanțe a fost îndrumat de către guvern, să bată bani de metal de câte 5 și 20 lei. Se vor bate 60 milioane bani de câte 5 lei, în valoare de 300 milioane lei și 50 milioane bani de câte 20 lei, în valoare de 1 miliard lei. Bani vor fi galbeni, de aramă.

Școlile cari ne trebuie

Scriam într'un număr nu de mult apărut al „Unirii Poporului” că avem prea multe licee și școli normale. Deodată cu înjghebarea României Mari conducătorii țării noastre s'au opucat să deschidă cât mai multe licee, ca să avem funcționari. Și iată că în mai puțin de 10 ani, nu numai că avem destui ci chiar prea mulți funcționari și cărturari.

Țara noastră însă este o țară de plugari. Optzeci la sută a locuitorilor ei sunt plugari, cari ară, grapă, samână, plivesc, sapă, secera și culeg; plugari cari nu numai cultivă pământul mănșos al acestei țări, ci-l și opără de drumuri, și mai ales de bolșevici.

Cine s'a gândit însă la cultivarea acestor de când suntem în România Mare? Aproape nimenea. A trebuit să vină la putere dl Maniu cu tovarășul său credincios care este dl Mihălașche, învățătorul îmbrăcat în port țărănesc, ca să se gândească cineva și la țărani. Multele legi făcute și croite de acest mare suflet de țăran, sunt toate pentru cultivarea și propășirea țăranului și au în vedere îmbogățirea și bunăstarea acestuia.

Vistieria statului e prea secătuită ca să se poată face tot ce trebuie făcut, să nădăjduim însă că în anii viitori se va putea face mai mult.

Nu atâtea licee și școli normale ne trebuie nouă, ci cât mai multe școli inferioare (de josi de agricultură (cultivarea pământului), viticultură (cultivarea vișei de vie), horticultură (cultivarea grădinei) și silvicultură (cultivarea pădurii)).

Nici o țară din Europa nu are așa pământ bun ca țara noastră. Cu toate acestea ea nu produce bucate, nici multe, nici bune. Cauza e că țăranul nostru lucră tot după vechile metode, nu cunoaște marile progrese (înaintări) făcute de celelalte popoare. Și nu le cunoaște, fiindcă nu are de unde le învăța.

Grija de căpetenie a guvernului trebuie să fie deci, deschiderea a cât mai multe școli inferioare de agricultură, viticultură, horticultură

La altă poartă, în umbră de zarzări, un cârd de femei stau la vorbă. Trebuie să fie creștine, căci Turcii, în zi de Duminecă, n'au sărbătoare.

Coborâm din mașină și Popa Manu poartă și aici cuvântul.

— Bun găsitul la Dumneavoastră! Vorbiți românește, ori sunteți bulgăroici?

O femeie mai dela margine, caută să ne răspundă în limba noastră:

— Acum suntem Români! Dar noi bulgarskil!

Popa Manu n'o slăbește cu vorba:

— Nema bulgarskil! Aici e Românie!

La vorba asta una dintre femei se aprinde ca o leoaică și străfulgeră din ochi foc și pară. Să ne ucidă cu privirile, nu alta. Clocote de mânie și ceartă amarnic, în limba ei, pe femeia care ne-a grăit românește. Ne vin în minte comitagi, cari fac atâtea rele în Dobrogea românească. Și o lăsăm în plata Domnului. Inșă ura ei ne urmărește și acum, când suntem la sute de kilometri de Arabagilar.

Nimerește secretarul comunei, un ialomițean isteț, tinăr. Vorba lui prietinească ne aduce aminte că suntem în România. Ne prezentăm și ne simțim acasă. Un consilier comunal turc ne întinde și el mâna cu căldură, gata să ne servească cu mare plăcere.

Am dori să vedem o casă turcească și suntem călăuziți numai decât la hoga, sau la popa Turcilor, care locuiește aproape. Intrăm printre pomi, ca într'o mică cetate, cu ziduri de pământ. Curte foarte strâmtă, plină de băl-

toace, între cari, la o parte, fumează înădușit o vatră de coceni. Tigăi negre, atârinate de gard, și un urciur ciudat, alcătuiesc sărăcăcioasa bucătărie a casei.

Hogea doarme și astfel ne primește o femeie bătrână cu nasul învelit și cu papuci de de lemn. Vedem două odăi fără de nici o mobilă, cu grinda foarte joasă și cu rogojini pe jos. Câteva țoale și o plapomă într'un colț, lângă cuptorul de imală. Incolo nimic, gol pușcă!

Din alte odăițe, de alături, răsare și hoga, cu ochii somnoroși, mirat peste măsură de atâția oaspeți. E bucuros însă când îi spunem, că avem trei preoți între noi. Mai răsare o femeie în pervazul ușii și o copiliță ca de 6-7 anișori cu fruntea umbră de cărlionți împletțiți. Are însă niște ochi deosebit de negri și de frumoși. Dna Banciu, la plecare o îmbrățișează cu căldură și îi strecoasă în palmă câțiva gologani lucitori. Copilița o răsplătește cu zimbetul ei îngeresc și este fericită peste măsură.

— Săracă viață duc Turcii ăștia! — ne dăm noi părerea.

Inșă d. secretar Niculescu ne lămurește, că hoga-i foarte bogat, are bani berechet, la păstrare, în bancă. Dar așa-s toate casele lor, din bătrâni.

Nu putem pleca mai departe, fără să facem o vizită și la casa dlui secretar. Acolo, spre plăcuta noastră surprindere găsim o ardeleancă de-a noastră, care-i de trei ani soția dlui Niculescu din Arabagilar! Tinăra doamnă e Moața dela Vidra de sus, de lângă izvoarele Arieșului și a fost învățătoare în comuna Beica din ținutul Reghinului. D-l Niculescu a aflat-o acolo, când

era ofițer. S'au înțeles și s'au luat. Și sunt fericiți. Sunt pe cale să-și facă o casă nouă, în care viața le va fi și mai plăcută. Ne bucurăm peste măsură de această unire, care e singura ductoare la scop, între Românii din feluritele ținuturi. Unirea cea frățescă și deplină, nu se face cu condeul și cu orații, ci prin legături ca cea dintre Moața dela Vidra și Regățeanul dela Ialomîța, care îndrumază administrația comunală în Arabagilarul din Durostor!

La plecare, mașina noastră a fost încorjurată de coloniști macedoneni, cari sunt numeroși aici în comună și țin steagul românesc între Turci și Bulgari. Sunt oameni voinici și desghețați, cu cari vorbim suflet la suflet, și sunt atât de fericiți, că le strângem mâinile cu căldură și le spunem cuvinte de încurajare. Câțiva moșnegi sunt în portul lor strămoșesc dela Vardar, cu frumoasele sumane albe și cu opincile ciobănești, ca ale mărginenilor noștri de pe la Poiana Sibului. Aflăm, că acești dragi frați ai noștri, sunt oameni harnici și dârzi, cu înflăcărare simțiri românești; un mare câștig al țării în Dobrogea cea amestecată. Ne despărțim cu multă căldură și dânsii ne petrec, cu ochii, cale lungă, și cu căciulile în mâni.

Mai vedem comuna Aidemtr, unde Românii și Bulgarii au hori separate, deschilinite. Flăcăii noștri saltă în pas voinicesc, să scufunde pământul, iar Bulgarii sunt ceva mai depărțișor, la dansuri moderne. Bulgarcele au fețe sănătoase, arse de soare, și mărâmi verzi, peste lăibărele și fuste vișinii. Aduc cu unguroaicele din județul So-meșului. Așa și flăcăii lor.

și silvicultură. Să fie câte una în fiecare reședință de plasă. Iar la aceste școli să fie obligat a merge în fiecare an cel puțin câte un băiat a merge în fiecare sat, și încă pe speșele satului. Acești băieți, venind acasă, vor începe a cultiva pământul, grădina, via și pădurea, după cele mai noue metode. Ceilalți, văzându-i, se vor lua după ei, iar fara noastră în curs de 10—15 ani se va schimba cu desăvârșire.

Statul va mai trebui să introducă apoi afară de aceasta și câte un nou post de învățător de agronomie în fiecare școală sătească. Acest învățător va trebui să cultive cu băieții de școală câteva jughere de pământ după cele mai noue metode, așa ca sătenii noștri să aibă de unde învăța cultura pământului.

Așadară nu atâtea licee și școli normale ne trebuie nouă, ci cât mai multe școli inferioare de agricultură, viticultură, horticultură și silvicultură.

Misiuni sfinte la Hamba

În satul vrăjbilor și al pricinilor de atâția ani, ale ortodoxiei sibiene, a voit bunul Dumnezeu, că în zilele de 20 și 21 Iulie anul acesta, să se poată ține misiuni sfinte, liniștitoare și mângâietoare de suflete.

Misionarul dela Blaj a mers cu inima cam îndoită și plină de sfială și de teamă, aducându-și aminte de aceea „Vinere a Patimilor”, când pașnicii „hambășeni”, învrăbiți și ațîțați de cei răi și fără de inimă, erau aproape gata să-și uite de poruncile dumnezeiești, cari ne îndeamnă să iubim pe deaproapele nostru ca pe noi înșine și să facem bine cu cei ce ne voiesc răul, — și să-și facă ei lege împotriva tuturor legilor firii și a legilor omenești. Dumnezeu însă n'a voit ca din pricina unor

răufăcători, oamenii lesnecredători să-și primejduiască sufletele, gospodăria și familiile lor. Lesnecredătorii „hambășeni” au rămas dumeriți, că făgăduielele peste măsură și ademenirile sibiienilor n'au fost decât niște amăgiri și niște unelte pentru a strica pacea și bunaînțelegere într-o comună.

În sunetul dulce al toacei și al clopotelor, cari făceau să se zgâlție hodorigita clopotniță de lemn, atașată frumoasei biserici de piatră, care a fost apărută cu atâta îndărgire de bravi catolici uniți în zilele de neagră și dureroasă pomenire, — credincioșii făcându-și semnul sfintei cruci și descoperindu-și capetele, se strâneau de pe ulițele satului și grăbiau evlavioși înspre biserică, pentru a asculta cuvinte de mângâiere din gura misionarului dela Blaj, căci cuvinte de vrăjbă și de dezbinare au fost ascultat destule din gurile propovăduitoare de dezbinare ale crainicilor mitropoliei sibiene.

Razele soarelui de vară se resfătau pe cămeșile albe și curate ale bravilor credincioși „hambășeni” și desemnau curcubeu pe costumele chindisite cu șinoare de mătășă și cu alesături de fir și bănușei ale femeilor; iar din ceruri pare că pe firul de raze cobora o sfântă binecuvântare, care în fiecare inimă făcea să răsună cuvintele mângâietoare și dulci: „Pace vouă!”

La predici, toți pare că încercau să soarbă cuvintele evanghelice de pe buzele misionarului. Ochii se umezeau, inimile zvăneau mai cu putere, și ici-colea puteai observa, cum un colț de șorț, o batistă sau o mânecă de cămașe se ridică și se apasă pe gene.

S'au mărturisit și s'au cuminecat, împreunându-se cu Acela, care dă lumii „Pacea”, adevărata pace. În fața fiecăruia se putea citi mulțumirea sufletească, și pare că mai ușurați respirau aerul curat, ca și omul care se vede liberat dintr-o strâmtoare.

Glasul preoților se amesteca cu al cantorilor, înălțând spre ceruri cântarea de laudă și de preamărire a lui Dumnezeu, pe când inimile tuturor par că repetau cu stăruință ectenia: „Pentru pacea a toată lumea, pentru bunăstarea sfintelor lui Dumnezeu biserici și pentru unirea tuturor, Domnului să ne rugăm”.

Moreni, în munții Prahovei. Și până acolo câte zeci de kilometri..!

Altă zare luminoasă, peste o culme de pădure, ne arată fața lunii, care clipește somnoroasă prin marama ei bălaie, de argint. Nici nu simțim, când lunecăm la vale spre Dunărea fermecată. Și tot visând par că, trecem nevăzuta apă a marelui râu, în barca cu motor a unui luntraș de meserie.

Ce plutire neuitată! Valurile neodihnite ale Dunării ne leagă adormitor, printre mari mătăhăli de vapoare și de șleपुरi ancorate. Luna cerne lungi cărări de polei peste unde jucăușe. În urma bărcii noastre, par că se dapănă cărduri de porumbei cu aripi de argint. Se dapănă, se sbenguesc... S'apoi, când se ascunde luna printre nori, mor și ei înghițiți de întuneric.

Cântă vântul pribeag, în sălciișul nevăzut dela mal. Cântă și prietenul Gusti, în ciuda valurilor cari îl îngână. Doina ardelenescă umple hăurile și tremură duioasă, frângându-se în sfârșit, cine știe unde, în coaste stâncoase.

„Am ajuns. La ponton regăsim pe buna noastră gazdă dela Oltenița, d. Mihăiescu, vechiu boer cu inimă de aur, care nu și-a pregetat să ne aștepte, cu casă și cu masă, la o oră atât de târzie.

Și plimbarea noastră de-o zi, în Cadrilater, s'a sfârșit cu multe învățăminte și cu o prietinie dintre acelea, cari nu se uită nici odată..!

A. Melin.

Dea bunul Dumnezeu ca pacea, unirea și bunaînvoirea să-și reocupe cât mai curând locul în inimile harnicilor „hambășeni”, ca să poată spune și învăța și pe alții, să nu mai asculte de aceia, cari vânează suflete cu „arcanul” și să nu mai creadă amăgirilor și ademenirilor acelor, cari făgăduiesc ce nu e al lor, numai ca să facă dezbinare între pașnicii locuitori și credincioșii fii ai bisericii noastre, „Una, Sfântă, Catholică și Apostolică”, precum au numit-o sfinții Părinți dela Nicea la anul 325 și cei dela Constantinopol la anul 380, și să știe, că pe profetul mincinos îl poți cunoaște după faptele lui, ca și pe pomul cel rău după roade.

Păr. Dr. N. Lupu.

Sfintirea de biserică din Bouțarul de jos

Astăzi s'a sfințit în comuna Bouțarul de jos cea mai frumoasă biserică de pe „Țara Hațegului” —, ridicată de locuitorii satului, — sub îndemnul neobositului servitor al lui Isus Hristos protopopul Valer Paveloni. Serviciul divin a fost săvârșit de P. S. S. Episcopul Lugojului A. Niculescu, împreună cu suita episcopescă și un mare număr de preoți din jur. Răspunsurile la Sf. Liturghie au fost date de corul „Lira” dela Lugoj. Am avut prilejul să gustăm câteva momente de adevărată înălțare sufletească.

Deși biserică numără vr'o 500 metri pătrați totuși a fost neîncăpătoare pentru mulțimea care a venit să participe la această înălțătoare sărbătoare.

Din numeroasa asistență am remarcat familiile: deputat Dr. Șelariu, subprefect Candrea, director de bancă Novac, Dr. L. Parasca, profesor Olariu, preot Badea, inginer Dragomir, farmacist Codarcea, etc.

După săvârșirea serviciului divin s'a dat un banchet la Restaurantul Central, la care au luat parte oaspeții invitați. Aici au toastat P. S. S. episcopul Lugojului A. Niculescu, care într-o frumoasă cuvântare, relevă activitatea depusă pe toate tărâmurile de către zelosul protopop Valer Paveloni. Aduce laude prea bine meritate și-l îndeamnă să lucreze și de acum înainte tot cu aceeași râvnă, și astfel va fi pe deplin folositor bisericii și deci semenilor și țării sale. Mai vorbesc: dl deputat Șelariu, aducând serbătoritului elogii pentru munca depusă, atât ca păstor sufletească, cât și ca bun român; dl subprefect Candrea, dl protopop Raca, dl ing. Dragomir etc.

Șirul toastelor se încheie cu frumosul cuvânt al dlui protopop Valer Paveloni, prin care-și arată bucuria sufletească că a putut contribui cu ceva la preamărirea lui Dumnezeu. Mulțumește P. S. S., încredințându-l că și de acum înainte va munci cu acelaș devotament în ogorul dumnezeesc.

Mulțumește tuturor fețelor orășanești cari au binevoit să participe la acest mareș act, contribuind prin prezența lor la desăvârșirea sărbătorii.

Banchetul ia sfârșit la ora 5 p. m. când P. S. S. se retrage, pentru a se reîntoarce la reședință.

G. R.

Scoaterea petelor din haine.

Mai ales vara, hainele pot să se păteze din cauza neghinei sau a piersecilor. Acestea pete se pot scoate din haine, dacă se freacă bine cu zeamă de lămâie și sare. Se pot curăți și ținându-le multă vreme în lapte de două zile. Apoi se pun să se usce.

Târgurile săptămânii

Luni 13 August: Dej, j. Someș; Avrig, j. Sibiu.

Marti 14 August: Belinț, j. Timiș; Carașova, j. Caraș; Nimigea de jos, j. Năsăud; Topolovățul mare, j. Timiș; Timișoara; Zărand, j. Arad.

Miercuri 15 August: Cergăul, j. Sătmăș; Arduș, j. Sătmăș; Hațeg, j. Hunedoara; Căcova, j. Severin; Sânpaul, j. Târnava mică; Comadi, j. Bihor; Ilia, j. Hunedoara; Ulmeni, j. Sălaj; Lăzarea, j. Ciuc.

Joi 16 August: Roteni, j. Mureș; Sâmpetru german, j. Timiș; Orlat, j. Sibiu; Vadfalău nou, j. Torontal; Șirla, j. Arad; Jibou, j. Sălaj.

Vineri 17 August: Ulieșul, j. Odorheiu; Bărzava, j. Arad; Beșenova veche, j. Torontal; Bunești, j. Târnava mare; Teiuș, j. Alba; Gănești, j. Târnava mică.

Sâmbăta 18 August: Orașul nou, j. Sătmăș; Gurahonț, j. Arad; Mociu, j. Cluj; Păpăuți, j. Trei Scaune; Săvârșin, j. Arad; Voila, j. Făgăraș.

Duminică 19 August: Dragu, j. Cluj; Lupeni, j. Odorheiu; Aiud, j. Alba.

Sf. Părinte dela Roma și avorturile.

De o vreme încoace foarte multe femei își fac avorturi, adică își omoară la 2—3 luni rodul pântecelui, ca să scape de grijile copiilor. Sfântul Părinte dela Roma a dat acum o aspră poruncă preoților, ca pe femeile cari își vor face avorturi să le afurisească, adică să le scoată din biserică, iar pe acelea cari ar muri în urma acestor avorturi preoții să nu le mai îngroape.

Ford ne împrumută cu 30 miliarde lei. Marele fabricant de automobile dl Ford din America a făcut propunere României că dă 30 de miliarde lei împrumut, și încă fără camătă, ca să se direcționeze drumurile, dacă țara noastră îi dă voie să-și zidească o mare fabrică de automobile lângă Dunăre. Guvernul a început să studieze oferta dlui Ford și e mai mult ca sigur că va primi-o. În cazul acesta drumurile noastre se vor repara în curând, iar muncitorii vor avea de lucru berechet.

Nebun din beție. Chelnerul Iulius Deceșeg din Oradea era mare bețiv. Aproape în fiecare zi se îmbeta, după-și isprăvea slujba. Așa a făcut și zilele trecute într-o seară. Aflându-l un șofer mort de beat pe drum, l-a dus acasă. Nevastă-sa a constatat că îi lipsește un inel și ceasul. L-a culcat apoi pe divan, așteptând trezirea.

Deodată însă femeia observă că bărbatul horcăie rău și face spume la gură. Un medic chemat în grabă, începe a-l îngriji, așa că bețivul se trezește. Se scoală repede și o ia în goană spre Criș, unde, descultându-se de ghete, sări în apă îmbrăcat, apoi luă pietri de pe fundul apei și le aruncă asupra trecătorilor. Nu se îndestulă însă nici cu atâta, ci luă pietrele și fugi cu ele după oameni. În fugă avu de grijă să spargă câteva geamuri pe cari le văzuse luminate. Numai cu mare greutate a fost prins și dus la casa de nebuni.

Cum au sărăcit liberalii pescăriile statului. Ajungând la conducerea pescăriilor statului oameni noi, ei au constatat că de 9 ani și jumătate nu s'a dat seamă despre starea averii. Bălțile și canalele dela delta (unde se revărsă în Mare) Dunării au fost lăsate în părăsire, ne mai fiind curățite de loc. Din cauza aceasta peștele a scăzut foarte mult, căci pe când în anul 1921 se încasa din pește 31 milioane lei, anul trecut nu s'a putut încasa decât 7 milioane și jumătate.

Cum vreau să se apere Americanii de introducerea în țară a bănturilor. În America de nord nu se poate bea nici un fel de băntură bețivă. Legea îi pedepsește pe băntori și pe ceice introduc în țară bănturi bețive, cât se poate de aspru. Toate sunt însă zadarnice, că dinspre statul Canada zilnic se introduc bănturi bețive. Poliția sau finanții cari apără granița primesc la an plăți de aproape 5 milioane dolari.

Secretarul de stat dela finanțe a propus acum ca să se facă un gard de drot cu ghimpi împrejurul țării, iar în gardul acesta să se introducă electricitate, așa că oricine ar încerca să facă contrabandă, să cadă trăsniț de electricitate. Înconjurarea hotarului cu drot dinspre Canada ar costa 10 milioane dolari adică atâta cât e plata finanțelor pe doi ani.

Sătean sfârticat de un taur. Camera de agricultură a dat comunei Costișa, de lângă Buhuș un taur frumos de 6 ani. Cu toate că autoritățile comunale știau că taurul este împungas, l-au lăsat să pască pe imașul comunei, care se află lângă șoseaua națională.

În după-miaza zilei de 22 Iulie trecea pe lângă imaș săteanul Ion Gh. Nedelcu zis Iepuraș, de 52 ani. Taurul, zărindu-l, a alergat la el și i-a implantat cornul în foale, aruncându-l la 3 metri înălțime. Nu s'a mulțumit însă cu atâta, s'a repezit din nou asupra lui, vârându-i de astădată cornul în cap și scoțându-l prin partea urechei drepte, desfăcându-i astfel o bucată din cap cu ureche cu tot. De 10 ori s'a aruncat taurul asupra lui Nedelcu, rupându-i rând pe rând coastele, mușchii spatelui, capul și foalele.

Câțiva oameni, văzând nenorocirea, s'au repezit cu parii asupra taurului, care însă se apăra de minune și-i atacă și pe aceștia. Văzând sătenii că nu e nici un mijloc de a se apropia de taur, s'au hotărât să-l puște. Cărețarul Pristavu a tras mai multe focuri de armă asupra lui, fără însă a-l omori. Au trebuit aproape 100 lovituri de topor pentru uciderea lui.

Pe bietul om l-au dus la spital, unde a murit între chinuri grozave.

O mamă își îngroapă copilul de viu. Fata Zorea Stenadotel din Buziaș, în vârstă de 16 ani, făcând dragoste cu tânărul Milutin Milutinovici, a dat naștere unui băiat. În înțelegere cu mamă-sa Zorca a doua zi după naștere, în puterea nopții, a săpat o groapă, chiar în curtea casei unde locuiesc, și a băgat

copilul de viu în groapă, după ce mai înainte avuseseră grijă, să puie în gura nevinovatei ființe un căluș de cărpă.

O vecină însă a adus la cunoștința jandarmeriei cele întâmplate, iar jandarmeria l-a arestat pe amândouă femeile, după ce au arătat unde zace îngropat copilul.

Intru mărirea lui Dumnezeu. Poporul credincios al Henigului aduce și pe această cale cele mai simțite mulțumite dlui Dr. Enea Muntean șef jud. la Judecătoria urbană din Cluj și soției sale, pentru frumosul dar făcut bisericii din Henig: un potir de aur, disc, stea-luță și copie, cari ar face onoare ori și cărei mănăstiri ori catedrale. Dumnezeu să le răsplătească însutit! Henig la 1 Iulie 1929.

Nicolae Muntean,
paroh român unit.

Un ucenic dela Compactoria din Blaj se înecă în Târnava. Nu este an în care Târnava-Mare, din jos de iaz, să nu-și ceară jertfa sa. Oricât s'a oprit atât din partea poliției cât și a direcțiilor școlilor ca cineva să se scalde acolo, băieții nu se înțeleg, și, ajungând în vârtej, se înecă. Așa a pățit-o și bietul *Tănase Chelemen*, ucenic la compactoria (legătoria de cărți) librăriei seminarului, băiat de 14 ani, din comuna Turdașul român, județul Alba, ucenic la compactorie abia din luna Martie a anului acestuia.

Vineri în 19 Iulie bietul Tănase s'a cerut să meargă acasă. Păr. prefect Vasile Suciu i-a dat voie să meargă la mamă-sa, și Tănase a sosit la Blaj Luni dimineața, plin de voie și de fericire. Marți după amiază, la orele 6, Tănase i-a spus ucenicului soț Ioan Moldovan din Tiur, că el merge să se scalde. Acesta l-a făcut atent să nu meargă, pentru că se supără dl. prefect. De trei ori l-a oprit, și de trei ori s'a împotrivit bietul Tănase, spre nefericirea lui. S'a dus apoi la Târnava Mare, s'a desbrăcat pe mal, din jos de iaz, a intrat în apă și a tot mers în sus, până a dat de vârtej. Sa cufundat atunci, și cufundat a rămas. Pe mal erau mai multe calfe, cari poate că-i puteau da ajutor, dar te miri din ce pricină, nu i-l-au dat. Și Tănase nu s'a mai arătat. Așa în dimineața zilei de Miercuri l-au aflat în același loc unde se corlise.

Jalnica înmormântare a bietului Tănase s'a făcut Joi după amiază, dela spitalul de stat din Blaj. L-a plâns toată lumea, dar mai mult nefericita sa mamă văduvă, care numai pe el l-a avut fecior, iar în anul 1914 a mai avut

Isbucind războiul ruso-chinez, amândouă aceste țări au rugat guvernul german ca să primească apărarea supușilor chinezi din Rusia precum și a supușilor ruși din China. Icoana noastră înfățișează pe ministrul Germaniei la Moscova, *dl Dirksen*, care a preluat apărarea supușilor chinezi din Rusia.

Dăm aici fotografia aceluia, care poartă vina izbucnirii războiului dintre Rusia și China. Ea înfățișează pe dl Emanow, care a fost directorul căilor ferate răsăritene din China. Chinezii, neputându-l suferi, pentru nedreptățile pe cari le făcea, l-au alungat din China. Acesta a fost cel dintâiu pas spre războiu.

nefericirea să-și vadă omorât de jandarmii unguri pe bărbatul ei. Aproape două luni de zile era biata, după acel groaznic omor, ea eșită din fire, iar acum, că și-a pierdut unica nădejde, poate se va îmbolnăvi și mai rău.

Trimitem și noi îndureratei mame un strop de mângâiere, rugându-ne Celui de sus, ca pe bietul Tânase, care a ajutat și el din când la împăturarea „Unirii Poporului“, cu dreptii să-l numere, iar pe nefericita mamă să o mângâie cu harul său cel preasfânt.

Moartea tristă a unui mare scriitor austriac. Zilele trecute marele scriitor austriac Hugo von Hoffmannsthal a fost încunostințat că fiul său a murit. Venind acasă dela înmormântare, i-s'a făcut rău și i-a lovit guta, murind numai decît. Ingropăciunea i-s'a făcut Joi, din biserică împodobită cu draperii negre, din care a fost înmormântat fiul său. Interesant e că dorința scriitorului acestuia a fost, să fie înmormântat în haine de călugăr capuciu, iar la groapă să nu i-se țină nici o vorbire.

Ruga dela Cojocna

Ca în fiecare an, se va face și anul acesta ruga obișnuită dela Sântă Măria Mare, în comuna Cojocna din județul Cluj.

Dăm aici și programul:

1. Miercuri, 14 August, ora 4 d. a. Vecernie, Litie. Ora 8 d. a. Acaftistul Născătoarei de Dumnezeu. Ora 10 d. a. Paraclisul, apoi priveghere cu lectură pie.

2. Joi, 15 August, ora 6 dim. sf. Liturgie, (în biserică). Ora 9 dim. Mănecat. Procesiune la altarul vechiu. Liturgie solemnă cu vorbire sacră ocazională. După liturgie: Maslu celor greu bolnavi și rugăciuni pentru bolnavi. Sfințirea apei și stropirea credincioșilor. Ora 4 d. a. Vecernie și Paraclis.

3. Vineri 16 August, ora 6 dim. sf. Liturgie. NOTA: Mărturisiri se ascultă neîntrerupt; Cuminecări la toate sf. Liturgiile. Cojocna, la 23 Iulie 1929.

Oficiul protopopesc al Cojocnei.

*

Ținem să facem atenți pe iubitorii noștri cetitori, cari au de gând să meargă la această rugă, la următoarele lucruri:

Rugile sunt foarte bune, dacă ceice iau parte la ele, le fac din inimă curată, și nu din îndemnuri lumești și trupești.

La rugă se întâlnesc sute și mii de oameni din toate părțile, cei mai mulți foarte buni, dar unii și răi. Și acești oameni răi papă omenia și a celor buni.

La rugă să meargă numai aceia cari au de gând să se spovedească la preoți necunoscuți, cari au de gând să dea vreo sfântă liturghie mai multor preoți, cari au de gând să cinstescă și prin jertfa aceasta a lor, pe Preacurata Vergură Maria.

Să nu meargă la rugă ceice doresc numai să se scape de lucru, ori să caște gura, să se întâlnească cu cutare și cutare, să-și umple desagiile cu poame furate, să aibă prilejuri de clevețe și glume neciastite și de beție. Să nu meargă la rugă mai ales ceice trăiesc în căsătorii nelegiuite și vreau să capete deslegare dela vreun preot necunoscut. Să bage deci bine de seamă toți aceștia, că pe Dumnezeu nu-l poți înșela, nici nu-ți poți bate joc de el.

Ruga este un prilej de înălțare sufletească, de ascultare de predici frumoase, de spovedanie bună și sinceră, de împăcare a dușmănilor, de împlinirea voturilor, — iar nu de destrăbălare și hoție.

Celce are urechi de auzit, să audă!

Petrecerea din Band

Ziua de 14 Iulie, a fost o zi de înălțare sufletească pentru comuna Band și pentru împrejurime. Teologii din Blaj coborîră, după proaspătul obicei, în mijlocul Câmpiei, pentru ca prin elanul tinereții lor să străplănte în suflete dorul de muncă și dorul de viață neprihănită. Au fost primiți cu dragoste nefermuriță de intelectualii Bandului, în frunte cu părintele protopop Emil Tatar, și tratați cu cea mai delicată atenție.

Programul începuse deja cu sf. liturgie, pe care a pontificat-o Clarisimul Domn Dr. Aug. Tatar; iar cântările liturgice au fost cântate de corul în 4 voci al teologilor.

Mulțimea însetată de frumos și adevăr, cu toată vremea era potrivnică, umpluse încăpătorea biserică. Cei cari participară, au fost înălțați în sferă de soare și lumină prin cântările corului, și prin cuvintele înțelepte ale Clarisimului Dr. Aug. Tatar, au fost întăriți în credința, că biserica Romei este adevărata biserică a lui Hristos Dumnezeu.

Seara la 8^{1/2} începuse festivalul artistic dansant. Dr. Augustin Tatar ținu o conferință arătând menirea teologilor, cari sunt nădejdea de mâine a Bisericii și totodată scopul pentru care s'a făcut aceasta serbare. Cuvintele pline de înțelepciune și adevăr, răsbură adânc în suflete, imprimând caractere de neșters.

La adevărată înălțime au fost punctele de cor: „Rugăciunea“ de Bethoven; Psalm I de C. Cherebețiu, „Ileuța“ de I. Vidu; „Marșul soldaților“ din Faust, de Ch. Ghounod și în special „Ave Maria“ de G. Menozzi, cântată de tenorul Nițu Miclea, acompaniat de cor. Au fost la locul lor și binevenite versurile vesele spuse de I. Coman și I. Pop.

După terminarea producției, lumea satisfăcută se îndreaptă spre sala de dans, împodobită cu frunze și flori, unde începu petrecerea vială și intimă, care ținu până la răsărit de soare când tineretul s'a împrăștiat, ducând frumoase impresii.

Teologii din Blaj s'au arătat în fața lumii de aici ca adevărate forțe morale și intelectuale. Ar fi bine, ca în tot locul să fie așa de bine pregătiți și ca ieșirile aceste în lume să fie cât mai dese.

Un participant

Tipicul săptămânii XII după Rusalii.

Duminică 11 August 1929.

Sămbătă seara la Doamne strigat-am... 10 stihiri, 4 ale învierii v. 3. din Octoih, 3 ale sărbătorii (Schimbarea fa față) v. 4. și 3 ale sf. Martir Euplu (11 August) v. 4. Mărire și acum, dogmatica v. 3. Intrați. Lumină lină... Prohimenul zilei. Stihovna v. 3. cu Mărire și Acum a Sărbătorii. Acum slobozește... Troparul învierii 3. și a Sărbătorii. Deslegare.

Duminică dimineața, la Dumnezeu este Domnul... Troparul învierii v. 3. și al sărbătorii. Stihologiile învierii v. 3. Troparele mari ale învierii. Ipacoiu și treptele v. 3. Toată suflarea. Evanghelia învierii I. Invierea lui Hristos... Ps. 50 Mărire... pentru rugăciunile... și celelalte. Rugăciunea preotului. Catavasiile sf. Cruci. Sedelna sf. Martir Euplu, a sărbătorii, și condacele și icoasele sf. Martir și ale sărbătorii; după catavasia III, condacul și icosul învierii v. 3. după catavasia VI, Luminătoarea învierii I și a sărbătorii. Laudele 4 ale învierii v. 3. și 4. ale sărbătorii cu stihurile sărbătorii la cele 2 de pe urma (dela stihovna inseratului) Mărire stihirea Evangh. inv. I, și acum »Preabinecuvântată ești...« Doxologia-mare.

La sf. Liturghie ale învierii v. 3.

Duminică seara (inserat mare), la Doamne strigat-am... 6 stihiri, 3 stihiri ale sărbătorii și 3 stihiri ale sf. din 12 August pe versurile din Mineiu, Mărire și acum a sărbătorii Intrați Lumină lină... Prohimenul zilei. Acum slobozește... Troparul zilei și al sărbătorii. Deslegare.

Joi. 15 August 1929, Adormirea Născătoarei de Dumnezeu (Sântă-Măria Mare).

Miercuri seara la inseratul-mare, Joia dimineața la Mănecatul-mare și la sf. Liturghie toată rânduiala din Mineiu.

Joi seara (inserat-mare) rânduială din 16 August în Mineiu.

RECLAMA

este sufletul comerțului

Fiecare 3 secunde se construiește și se vinde un FORD nou!!

adică 9600 bucăți în 8 ore

Iată mașina care a bătut recordul producției zilnice din lume

Mașina Ford tipul 1929 este mașina cerută și dorită de toată lumea, fiindcă la prețul ei, dă cu mult mai mult ca orice altă mașină, Motorul puternic 40 HP, consumația minimală 7—10 litri la 100 km. Caroseria elegantă, linii frumoase, culori armonioase, suspensiune ireproșabilă

Iată mașina ideală corespunzătoare timpurilor de azi!

Din toate modelele și culorile a sosit un mare transport la

Firma PERRY, Cluj

Telefon 99 Strada Regina Maria Nr. 2 Telefon 999

care stă la dispoziția Dvs. cu toate serviciile ei, — asemenea cu prețuri și avantaje de plată excepționale.

Grăbiți-Vă pentru a Vă alege culoarea favorită

De asemenea a sosit un mare transport de piese de schimb, accesorii, cauciucuri etc.

PERRY, Regina Maria Nr. 2

Starea semănturilor din lumea întreagă

În Roma este un așezământ numit «Institutul internațional de agricultură». Acest așezământ se ocupă cu treburile plugăriei și cu starea semănturilor din lumea întreagă.

După lămuririle date de acest așezământ, starea semănturilor din lumea întreagă este următoarea.

In partea apuseană a Europei. Aici semănturile au cam întârziat din pricina iernii prea îndelungate. Totuși vremea potrivită, care a umblat în luna Mai și Iunie a îmbunătățit simțitor starea semănturilor. În Anglia, Franța, Spania, Portugalia, Belgia, Olanda, Germania, Danemarca, Suedia și Italia, recolta va fi tot așa de bună ca și în anul trecut. Gerul din iarnă a pricinuit pagube mai însemnate în părțile de miază noapte ale Europei.

In partea răsăriteană a Europei. În mijlocul și răsăritul Europei semănturile sunt frumoase, mai ales în Polonia și Cehoslovacia. În Austria și Jugoslavia încă sunt destul de bune. În România, Bulgaria și Ungaria semănturile au suferit mult din cauza gerului din iarnă. Din cauza aceasta în toată partea răsăriteană a Europei, recolta, mai ales în ceea ce privește grâul, va fi mai slăbuță ca cea din anul trecut.

În schimb semănturile de primăvară sunt frumoase în întreaga Europă. Timpul prinos a făcut ca acestea să se desvolte foarte bine.

In celelalte părți ale lumii. În Statele Unite atât semănturile de toamnă cât și cele de primăvară sunt foarte frumoase. Se crede, că recolta acestui an va fi cu mult mai mare ca și cea din anul trecut.

În Maroc și Egipt din Africa de miază noapte, grâul e bun, orzul e mai slăbuț. În India, grâul e cu mult mai bun ca și în anul trecut. În Japonia semănturile sunt mai slabe, iar în Siria și Palestina sunt destul de bune.

Peste tot, în lumea întreagă, recolta din anul acesta va fi obișnuită. Pierderile dintr-o parte vor fi umplute cu prisosurile din altă parte.

În cea ce să ține de țara noastră, recolta acestui an ne dă nădejdea cea mai bună. Starea semănturilor s'a îndreptat foarte mult. Astăzi atât semănturile de toamnă cât și cele de primăvară sunt foarte frumoase. Numai de s'ar putea culege întreaga recolta la vreme.

FEL DE FEL

Vindecarea copitelor crepate

Când creapă copitele cailor, se pot vindeca ușor și repede prin următorul leac: Într'un vas punem ceară și miere de albine în părți egale. Punem vasul la foc pentru ca ceara și mierea să se topească. Pe urmă se amestecă cu un bețigaș, lăsându-se să fiarbă puțin.

Copita crepată se va spăla bine cu apă caldă, apoi cu un pământ făcut din vată se va unge bine cu leacul pregătit din ceară și miere, așa ca să intre în toată crepătura.

Făcând de două-trei ori aceasta leuire, crepătura se mucește și copita se vindecă și se întărește.

Mașini pentru agricultură

În urma raportului făcut de Comisiunea economică a guvernului, asupra măsurilor ce trebuie luate pentru îmbunătățirea semănturilor, Ministerul Agriculturii a hotărât să cumpere mai multe mașini pentru agricultură și anume: 100 mașini de semănat în preț de 16 milioane lei; 30.000 vânturătoare în preț de 24 milioane lei. Iar pentru 12 milioane lei să se cumpere alegătoare de semințe. Cu totul vor costa mașinile agricole: *una sută milioane lei.*

Cumpărarea mașinilor o va face «Centrala de import și export de pe lângă oficiul național al cooperăției», iar plățirea mașinilor se va face prin Banca Centrală Cooperativă. În vreme de 2 ani, trebuie să fie toate mașinile cumpărate.

Mașinile vor fi vândute cooperativelor cu reducere de 25 la sută din preț. Reducerea de 25 la sută va fi plătită de Stat.

După ce toate cooperativele se vor fi provăzute cu astfel de mașini și totuși vor mai rămânea, acestea se vor vinde oamenilor singuratici.

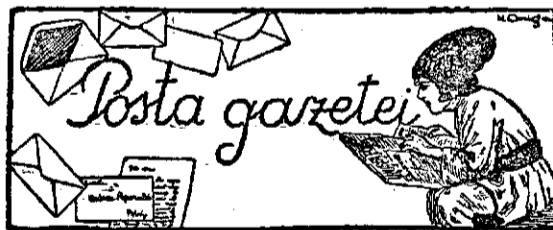
Cumpărătorii vor plăti mașinile în rate, ținându-se termenii de plată și dobânda cerută de vânzători.

Vitele mușcate de albine

Când vitele sunt mușcate de mai multe albine, e bine să le bagi în grajd. Pentru ca să le treacă frica, trebuie țeselate, ca în păr, în coadă, ori în coamă — la cal, să nu rămână nici o albină. Albinele prin bâzăitul lor sperie vitele. Cu deosebire caii sunt foarte sperioși. Tot trupul vitei trebuie spălat cu apă rece, în care e bine să punem și câte-va picături de *amoniac* — se găsește în farmacie. Ca să nu răcească vîta, e bine să fie acoperită cu un țol.

Dacă mușcăturile sunt așa de multe și veninoase, încât vîta se pare că e bolnavă, are fierbințeli și își ține capul în jos, trebuie să i-se dea curățenie pe dinlăuntru. Anume se topește în apă sare amară și i-se toarnă pe gură. I-se fac și abureli mai ales pe la pânțele.

Vîta după aceste lecui, începe să se balege și să se ude, e semn că se vindecă.

Dni Anton Mateiu Bogheș în T. Nu putem publica hoția ce s'a întâmplat în curtea DVoastre, numai dacă ne trimiteți sentința judecătorească în copie, fiindcă e vorba de persoane cari ne pot trage la răspundere mai întâiu pe noi și apoi pe DTa.

Începând cu Nr. 30 Vă trimitem câte 40 exemplare din gazeta. Număr tipărit pe hârtie velină nu Vă putem trimite, pentru că ne costă prea mult, și apoi și Curtii Regale, dlor miniștri și Preasfințitorilor episcopi tot numeri regulați le trimitem.

Colecții de gazete nu avem decât din anii 1926, 1927 și 1928. Le vindem cu câte 300 lei exemplarul. Calendare nu mai avem decât din anul acesta.

Ca să pachetăm separat ziarele DVoastre și să le provodem cu sigil de ceară roșie, nu putem, neavând atâta vreme. Însă, la dorința DVoastre vom face arătare la Direcțiunea Poștelor, cerând pedepsirea celor ce fură din exemplarele trimise.

Vă mulțămim pentru interesul ce-l purtați gazetei noastre.

Redactor: IULIU MAIOR.

Direcțiunea școlii normale gr. cat de băieți din Blaj.

No. 625—1929.

Aviz

pentru anul școlar 1929—30.

1. *Examenele de corigență* vor începe pentru elevii tuturor claselor, la 5 Septembrie și vor consta din o probă scrisă și o probă orală.

2. La 10 Septembrie va începe concursul de admitere pentru ocuparea alor 40 locuri vacante în clasa IV și 10 locuri în clasa V.

Elevii doritori de a ocupa aceste locuri vacante își vor înainta Direcțiunii școlii, până la 25 August, cererile de primire, semnate de către reprezentantul legal. (părinte sau tutor).

La cererea timbrată se vor anexa următoarele acte: 1. Certificat de naștere; 2. Certificat de botez; 3. Certificat de absolvirea clasei III, respective IV secundară; 4. Certificat de vaccina; 5. Certificat comunal prin care să se arete numărul copiilor, vârsta fiecărui, precum și averea pe care o posedă reprezentantul legal al elevului; 6. Un certificat al perceptorului fiscal respectiv, prin care să se arete amănunțit dările ce le plătește reprezentantul legal al elevului către Stat, județ și comună.

Cererile sosite fără aceste anexe, nu vor fi luate în considerare.

La concursul de admitere nu vor fi admisi decât băieți sănătoși, fără defecte fizice și cu auz muzical. Vârsta maximă, pentru a putea fi admis în clasa IV, este 17 ani impliniți, iar la clasa V. 18 ani impliniți.

Concursul va consta din probe scrise și orale.

Probe scrise se vor da din limba română și din matematică.

Probleme orale le vor da:

a) Candidații la clasa IV, din I. română, matematică, istoria Românilor și geografia României, după programa clasei III secundare.

b) Candidații la clasa V, din I. română, matematică, introducere biologică în psihologie, istoria universală și geografia fizică, după programa clasei IV normale.

Nu vor fi admisi la școala normală decât candidații cari vor obține la acest concurs cel puțin media generală 6.

3. Taxa școlară în anul școlar 1929—30 va fi 1400 lei, cari se vor plăti în două rate: rata I de 800 lei la înscriere, iar rata II de 600 lei la 10 Ianuarie.

Taxa internatului va fi 12.500 lei, cari se vor plăti în trei rate: rata I de 4500 lei la înscriere, rata II de 4000 lei la 10 Ianuarie, iar rata III de 4000 lei la 20 April.

Bursa eventuală se va socoti în rata ultimă.

Blaj, 25 Iulie 1929.

Direcțiunea

În comuna Cisteiul român, se află

O moară

de vânzare sau de arendat, cu două scaune, mânăta cu motor 25 puteri. Se poate da și mutată în tovarășie.

Popa Gligor,

(782) 1—2 Cisteiul român p. Blaj